

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

10.04.2014

Høringsvar: Forskrift om arbeids og utdanningsreiser

Norsk Epilepsiforbund ønsker å gi følgende høringssvar til høringen om «Forskrift om Arbeids- og utdanningsreiser for personer med nedsatt funksjonsevne – landsdekkende og permanent ordning».

Positiv til forskriftsfesting

Arbeids- og utdanningsreiser er en ordning som Norsk Epilepsiforbund har fulgt nøye siden oppstarten av forsøksordningen i 2001. Dette er en svært viktig ordning som har bidratt til at mange mennesker med epilepsi har kunnet stå i jobb og utdanning. Norsk Epilepsiforbund er derfor svært glade for at ordningen nå er blitt fast og landsdekkende, og at man fester denne ordningen i forskrift. Norsk Epilepsiforbund vil gi våre innspill til både selve forslaget til forskrift, og til enkelte av de andre foreslåtte endringene.

Forslaget til forskriftstekst

Norsk Epilepsiforbund støtter i hovedsak forslaget til forskriftstekst. Vi ønsker likevel å påpeke enkelte punkter i forskriftsteksten som vi mener bør klargjøres nærmere.

Midlertidig fratatt førerkort

Norsk Epilepsiforbund er positive til at man i forslaget også inkluderer personer som av medisinske årsaker er midlertidig fratatt førerkortet. Dette er en gruppe som vil ha stort utbytte av akkurat denne ordningen, og vi støtter dette sterkt.

Norsk Epilepsiforbund er samtidig opptatt av hva som ligger i betegnelsen midlertidig. Ved epilepsi vil det variere sterk mellom individer, hvor lang tid det tar å oppnå anfallskontroll. Førerkortet er likevel kun mistet midlertidig fram til helsekravet om 12 måneders anfallsfrihet igjen er oppfylt. Norsk Epilepsiforbund mener derfor det er viktig at man i denne ordningen ikke setter en tidsbegrensning for hva som kvalifiserer som midlertidig fratatt førerkortet.

Norsk Epilepsiforbund vil også gjøre Departementet oppmerksom på at det kan oppstå spørsmål omkring midlertidigheten i tilfeller hvor selve førerkortets gyldighetstid utløper mens førerkortet er inndratt. Fra 2013 er selve førerkortet gyldig i 15 år av gangen. Ved førstegangs utsendelse av førerkort har man en prøveperiode, og for enkelte har førerkortet en begrenset varighet på bakgrunn av helsekravene. Det er viktig at disse begrensningene i gyldighet, som er knyttet selve førerkortet, ikke blir avgjørende for hvorvidt man kvalifiserer for arbeids- og utdanningsreiser. Det må være retten til å inneha det førerkort man tidligere hadde, og ikke gyldigheten til det enkelte, fysiske førerkort, som er avgjørende.

Forhold til andre ytelser

I forslaget til forskriftstekst § 5 d, foreslås det at personer som deltar på arbeidsrettede tiltak tildelt av Nav, ikke kvalifiserer til Arbeids- og utdanningsreiser. Det er likevel nevnt tre unntak: Tidsbegrenset lønnstilskudd, tidsubegrenset lønnstilskudd og arbeidsavklaringspenger som lønnstilskudd. Norsk Epilepsiforbund har forståelse for at man ikke innvilger Arbeids- og utdanningsreiser for kortere Nav-tiltak, men stiller seg uforstående til hva dette innebærer, og hvordan dette blir i forhold til andre ytelser. Hva skjer med personer som for eksempel søker arbeid med tilretteleggingsgaranti, arbeid med bistand, mentorordninger, har IA-plass eller mottar andre former for arbeidsrettet oppfølging? Dette er også arbeidsrettede tiltak. Vil disse personene være forhindret i å få innvilget arbeids- og utdanningsreiser?

Norsk Epilepsiforbund mener at man ikke bør ha en generell regel om at personer på arbeidsrettede tiltak ikke kan få innvilget arbeids- og utdanningsreiser, med visse unntak. Vi mener at man heller bør være tydelig på hvilke tiltak som diskvalifiserer til denne ordningen. Norsk Epilepsiforbund mener at personer som har innvilget tiltak som gir deltakelse i ordinært arbeidsliv bør kvalifisere til arbeids- og utdanningsreiser, når det er behov.

Fleksibilitet

Arbeids- og utdanningsreiser er en svært viktig ordning for å komme seg til og fra arbeid og utdanning. I den sammenheng er det viktig at ordningen åpner for fleksibilitet til å faktisk kunne stå i arbeidet. Norsk Epilepsiforbund mener derfor at det bør åpnes i forskrift eller rundskriv for at man i særlige tilfeller kan utøve fleksibilitet i ordningen når det er avgjørende for den enkeltes mulighet for å stå i jobb. Et eksempel kan være en enslig forsørgeres mulighet til å også hente og levere i barnehage på veien til og fra jobb, når dette ikke er mulig på andre måter.

Andre endringer

Avslutningsvis ønsker Norsk Epilepsiforbund også å kommentere noen av de andre foreslåtte endringene i ordningen. Da i hovedsak forslagene om reisekort, kostnadstak og økningen i egenandel.

Reisekort og kostnadstak

Norsk Epilepsiforbund støtter innføringen av reisekort. Vi mener dette kan være en enklere og mer praktisk løsning for mange brukere, og for oss virker den skisserte løsningen god. Vi vil likevel påpeke at selv om det kan i utgangspunktet kan være fornuftig med et kostnadstak på reisekortet, vil dette kunne være svært vanskelig i praksis. En drosje-tur koster sjelden det samme hver gang. Avhengig av eventuell rushtrafikken, ulykker eller andre uforutsette hendelser langs ruten, kan en drosjereise koste svært forskjellig. Det kan også være store variasjoner i de ulike drosjeselskaperenes takster, som gjør at prisen per reise vil ha store variasjoner. Norsk Epilepsiforbund foreslår derfor at man i stedet for kostnadstak, innfører et kilometer-tak for hver reise.

Samtidig vil vi påpeke at dette må være et kilometertak som beregnes ut fra den enkeltes behov etter at arbeids- og utdanningsreiser er innvilget, og at det ikke må innføres et generelt kilometertak for hvem som kan komme inn i ordningen.

Egenandel

Egenandelen for arbeids og utdanningsreiser har til nå vært tilsvarende som kostnaden av billigste kollektivtransport. Ved Statsbudsjettet 2014 ble det vedtatt en begrenset økning på egenandelen. Denne begrensede økningen var da ikke tallfestet. Norsk Epilepsiforbund er derfor svært kritisk til at Departementet nå foreslår en økning på 25 %. Dette er langt fra det Norsk Epilepsiforbund vil omtale som en begrenset økning.

Departementet begrunner den økte egenandelen med et høyere servicenivå enn hva kollektivtransport innebærer. Dette vil ikke alltid være tilfelle. I mange tilfeller vil bil kunne bruke lengre tid enn kollektivtransport. Arbeids og utdanningsreiser dreier seg ikke om et selvvalgt alternativ for mer komfortabelt transport. For brukere av denne ordningen er dette eneste alternativ. Norsk Epilepsiforbund støtter ikke denne økningen.

Med vennlig hilsen
Norsk Epilepsiforbund

Henrik Peersen
Generalsekretær